

تصویب پیمان حقوق نجبای انگلستان

795 سال پیش در روز 15 ژوئن سال 1215 میلادی نجبای انگلستان جان پادشاه این کشور را مجبور کردند تا پیمانی که بعدها به نام گرانند چارت شناخته شد را تصویب کند...

795 سال پیش در روز 15 ژوئن سال 1215 میلادی نجبای انگلستان جان پادشاه این کشور را مجبور کردند تا پیمانی که بعدها به نام گرانند چارت شناخته شد را تصویب کند.

امضای این پیمان توسط جان که در آن هنگام 49 ساله بود در چمنزار رانیمد ، نزدیک ویندسور صورت گرفت. براساس این پیمان پادشاه انگلستان موظف شد حقوق و سنت های فئودالی نجبای انگلیسی را رعایت نماید.

جان پادشاه انگلستان به دلیل این که هنگام تولد برخلاف دیگر برادرانش قلمرویی به او تعلق نگرفت به جان بدون زمین ملقب بود. او پادشاهی خشن ، مکار و بی اخلاق بود و موفق شد نفرت نجبا ، مقامات کلیسا ، طبقه متوسط و دهقان ها را نسبت به خود برانگیزد. در پی مشاجره جان با اسقف کانتربوری ، پاپ اینوسان سوم، شاه جان را خارج از دین اعلام کرد.

پاپ حتی او را شایسته سلطنت انگلستان ندانست و فیلیپ اگوست پادشاه فرانسه را به عنوان شاه انگلستان معرفی کرد. فیلیپ اگوست در پی این فرمان پاپ خود را آماده تسخیر انگلستان نمود.

جان که از این خطر بیمناک شد در سال 1213 اطاعت خود از پاپ را اعلام کرد.

جان پس از اعلام عبودیت خود نسبت به پاپ و بخشوده شدن از جانب او با شاه آلمان و کنت فلاندر علیه پادشاه فرانسه متحد شد ، اما او و متحدینش در جنگ با پادشاه فرانسه متحمل شکست سنگینی شدند.

انگلستان در زمان سلطنت جان به فقر و فاقه دچار شد. در این شرایط تحقیرآمیز که سلطنت جان به خطر افتاده بود او ناگزیر شد به خواسته های نجبای بزرگ انگلستان گردن نهد.

براساس پیمان گرانند چارت ، جان بدون جلب موافقت شورای عالی متشکل از باریون ها و مقامات کلیسا حق تعیین مالیات های فوق العاده و افزایش مالیات ها را از دست داد.

در عین حال ، او از دستگیر و محبوس کردن خودسرانه افراد منع شد.

یک هیات 25 نفره شامل 24 باریون و شهردار لندن مأمور نظارت بر رعایت مفاد گرانند چارت که دارای 63 ماده بود ، توسط جان شدند. نسخه اصلی گرانند چارت که اساس نهادهای انگلستان به شمار می آید ، هم اکنون در موزه بریتانیا قرار دارد.

در دوران سلطنت جان شورش های عمومی بسیاری علیه او برپا شدند و اغلب دوره سلطنت او در جنگ های داخلی سپری گردید. دوره پراشوب سلطنت جان موجب به وجود آمدن اسطوره های مشهوری مانند رابین هود و آیوانهو شد.

به این ترتیب ، در روز 15 ژوئن سال 1215 میلادی جان پادشاه انگلستان پیمان گرانند چارت را تصویب کند.

با تصویب گرانند چارت نخستین محدودیت در سلطنت استبدادی ایجاد شده و اولین گام در راه دموکراسی امروزی برداشته شد.

بهرام افتخاری - جام جم